

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De S. Eucherio episcopo Aurelianen[is].

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

quo mors nobis à te imminet, quæ nos ab hac caduca vita liberās, ducit ad vitam æternam. Nè ergò vel tātillūm distuleris nos occidere, neq; parcas ante tuos oculos effundere nostrū sanguinem. Tua enim in nos lenitas & patiētia, nobis procurat interitum.

Rursus ergò dictum est sanctis, tanquā ex ore regis: Si voluntatem meam non feceritis, & edicta mea non audieritis, ecce ad vos peruenit pessima hora vestri interitūs. Respondentes autem sancti, tanquā vno ore dixerunt: Nos non perimus apud Deum nostrum, neque morimur in Christo eius: sed nos viuificat beata & æterna vita sua, & dat nobis ad hereditatem & requiem immortale regnum, & quod nunquā terminatur. De cetero nobis celeriter adfer morrem, qui parati sumus prompto & alacri animo mori propter Deum nostrum. Neque enim Solem adoramus, neq; ignem, neque audimus hæc iniqua iussū regis, quoniam sunt plena morte & interitu. Cū autem vidissent stabilitatem & constantiam eorum fidei & confessionis, tulerunt in eos sententiam. Cū verò audiuissent beati Christi martyres in se daram esse sententiam, vt omnes simul gladio ferirentur, se forti animo pararunt ad cædem & ad mortem. Regis autem magistratus eos victos eiecerunt extra ciuitatem. Sancti verò martyres cum magno gaudio & læticia sic psallebant & dicebant: Iudica nos Deus, & discerne causam nostram à gente non sancta, & ab hominibus dolosis & qui bibunt sanguinem, serua nos: Quoniam tu es fortitudo nostra & spes nostra.

Cū autem peruenissent ad locum, in quo erant consummandi, vno animo ora sua aperientes, dixerunt: Benedictus es Deus, qui nos dignatus es hac gratia, & non nostras preces habuisti contemptui: sed dedisti nobis hanc preciosissimam coronam martyrij. Scis enim, Domine, nos eam quæsiuisse. Et Benedictus Deus noster, vnigenitus filius tuæ bonitatis, qui seruauit nos, & vocauit ad vitam æternam. Nè sinas ergò nos Domine affligi in hoc mundo, sed confirma coram te in æternum propter tuam clementiam, & dignare nos lauari in precioso baptismo sanguinis nostri: quoniam tu es solus Deus glorificatus, & vnigenitus tuus filius, & sanctissimus tuus spiritus in secula, Amen. Hæc cū precati essent beati, interempti fuerunt ab iniquis: neq; cessauit ex ore eorum glorificatio, donèc vltimus fuit interfectus. Consummati sunt autem 128. martyres vicesimo mensis Februarij. Venerandum verò & gloriosum episcopum & athletam Sadoth duxerunt victum in aliam patriam, quæ vocatur Bethuza, in ciuitatem, quæ vocatur Bethlapat, & illic amputarunt venerandum & sanctum eius caput. Consummati sunt autem omnes sancti & gloriosi martyres in pace, laudātes & glorificantes Dominum nostrum Iesum Christum: quæ decet omnis gloria, honor & adoratio cum patre & sancto spiritu, nunc & semper & in secula seculorum, Amen.

Alacriter p
Deo mori
cupiūt mar-
tyres.

Psal. 42.

Precatio
martyrum
sub mortē.

Caduntur
128. mar-
tyres.

Item S. Sa-
doth.

VITA S. EVCHERII EPISCOPI AVRELIANENSIS, EX INSIGNI MS. CODICE, SED MUTATO

nonnihil stylo per F. Laur. Surium, descripta. Auctor fuit beato viro contemporaneus, tametsi nomen ignoratur.

CAPVT I.

Vit vir vitæ venerabilis ac Deo dignus, Eucharius nomine, 20. FEBR. VA. parentibus ortus iuxta seculi dignitatem nobilibus, & (vt credimus) Deo acceptis: quippe qui talē genuere prolem. Cuius ortum, sicut à veracissimis viris, vel ab germanis sororibus eius, quæ vitæ sanctitate præcellunt in cœnobio sanctarum monacharum, sito iuxta urbem Aurelianensem, referentibus didicimus, ad posterorum notitiam transmittimus. Nocte quadam illius genitrix, cū ab ecclesia expletis nocturnis hymnis domum redisset, proprium ingressa cubiculum, quieti se dedit: viditque in somnis toro suo virum adstantem, miri cædoris vestibus indutum, capitis ve-

Visto an-
ges-
lica matri-
cius oblata.

neranda canitie splendidum, oculis instar gemmarum coruscantibus terribilem, sibiq; dicentem: Aue Deo dilecta, benedictum in vtero tuo ferens puerum, olim in hac vrbe à Deo electum futurum antistitem. Cui venerabilis matrona, Obscuro te, inquit, vt benedictionem tuo ore mihi largiaris, priusquā à me discedas. Intueor enim vultum tuum

tuum veluti angelicum. Ait illi angelus: Rectè quidem cernis. ego enim angelus Dei sum, missus ab eo, ut benedicam proli, quæ est in vtero tuo. Et quia admonenti ambiguitatem non opposuisti, sed à Deo missum me credidisti, iam nunc benedicam tibi & semini tuo ex te nascituro. At illa expergefacta, immensas sanctæ Trinitati referebat gratias, atque marito suo tantæ reuelationis gaudia per ordinem explicauit. Ille verò hæc audiens, timore & gaudio perfusus, in gratiarum actione permanens, rei expectabat euentum. Nato autem puero, atque secundum tempus congruenter excrecente, propter honorem diuinæ reuelationis, quam ab angelo acceperat, episcopo Ansberto, qui id temporis in Augustodunensi vrbe sanctitatis officio fungebatur, regenerandum Domino sacris cum fontibus obtulit. Atque ille cum gratulatione eum accipiens regenerauit, & proprijs manibus de sacra vnda suscepit, septiformi spiritu imbuit, atque cum honore, ut dignum fuit, maximo remeare permisit ad parentes.

Baptizatur
ab Ansberto
episcopo

CAP. II.

Multum
proficit in
litteris.

1. Cor. 7.
1. Cor. 1.

Fit monachus.

CVm igitur anni septem completi fuissent, Domino prouidente, literarum studijs traditus, omnes etiam anteriores facillè antecelluit, & quemadmodum fons largiter scaturiens, breuè implet amnem: ita hunc gloriosissimum virum omnis scientia scripturarum, quicquid legendo vel audiendo didicisset, affatim inundauit: cumque vniuersam sacrorum canonum doctrinam perscrutatus esset, incidissetque in Paulinum locum illum, vbi ait Apostolus, Preterit figura mundi huius: & alibi, Sapiëntia huius mundi apud Deum stultitia reputabitur: relinquens militia secularis cingulum, ad cæli & cælestium rerum cultores se cõtulit, & in monasterio Gemetico regularis vitæ institutum complexus est.

CAP. III.

Carolus
Martellus
is fuit.

Vide quam
aspiret ad
pontificatū.

EO tempore Suauarius eius patruus, qui Aurelianensis ecclesiæ populum pontificali honore fultus regebat, ex hac luce migravit. Tum verò omnis eius loci plebs pariter congregata, Domino annuente, ad Carolum, inclytum Francorum principem, legatos cum muneribus & humili prece mittit: qui cum velocitate eius presentia oblati, pedibusque illius aduoluti, non sine lachrymis ita eum alloquuntur: Domine & princeps inclyte, quesumus ut ijs, quæ plebs Aurelianensis tibi suggeri voluit, auditum clementer accomodes. Dominus & pastor noster, venerabilis Suauarius, vocante Domino, de hoc mundo migrasse cognoscitur. Obscramus igitur pietatis tuæ clementiam, ut nepotem eius Eucherium famulis tuis plebi Aurelianorum pontificem iubeas constitui. Ille verò postulationem eorum benignè suscipiens, disponente Domino, ratum habuit, quod ab eo humiliter poscebant, atque ex aula sua virum fidelem misit, qui beatum Eucherium è cœnobio, in quod se contulerat, euocaret, & si non spontaneum, vel inuitum ad urbem Aureliam perduceret, ut ibi episcopus ordinaretur. Quo comperto, vir sanctus mœstus & afflictus, flere cœpit coram fratribus, dicens: Cur me, dilectissimi fratres, permittitis laqueis implicari huius seculi, qui mundum & gloriam eius respicere volui, ut vestigijs Christi Domini mei, liber ab omnibus, possem inherere? Tunc fratres ad hanc vocem præ gaudio, non tamen sine mœrore, flere cœperunt: præ gaudio quidem, quòd ex eorum ouili suo gregi Dominus pastorem prouidisset: cum mœrore autem, quòd in eius absentiam consentire modis omnibus formidarent. erat quippe charus & acceptus omnibus.

CAP. IIII.

Obtinet
cathedram
Aurelianensem.

PORRò benedicente Abbate, omnibusque fratribus prosperitatem illi à Domino precantibus, egressus è cœnobio, Aureliam peruenit, moxque accessit vicinarum ciuitatum episcopi, omnisque clerus & populus, in pontificali cathedra eum per omnia dignum presulem collocant, gaudentes quòd talem tantumque virum sibi à Domino pastorem concessum viderent: maximaque exultatione perfusi, vnusquisque redijt in sua. Ille autem accepta ea prouincia, non honoris, sed oneris loco eam habuit: atque deinde cœpit ecclesias excolere, clerum diligere, plebem sua prædicatione corrigere, cœnobia circumquaque constructa frequenter circumire, atque in eis commorantes omni charitate & humanitate proficere. Itaque tanto erga eum omnis clerus & populus amore tenebatur, ut omnes summa cum deuotione eius se subderent obsequio seruitutis. Erat enim mente tranquillus, vultu serenus, ad speciem amabilis, corpore decorus, omnibusque bonis acceptus. Crescebat interim fama eius longè lateque, per orbem: cumque opinio eius passim vulga-

vulgaretur, inimicus humani generis inuidēs gloriæ eius atq; sanctitati, corrupit quosdam malignitatis suæ veneno, permouitq; eos, vt inuidia excecatis, suggererēt Carolo principi, vt virum beatum cum omnibus illi sanguinis propinquitate coniunctis, in exilium relegaret, illorumq; honores, partim suis vsibus adijceret, partim in suos satellites conferret. At Carolus ea suggerentibus ita respondit: Nōstis gentem hanc ferocissimam & bellicosam, multisq; opibus instructam; itaq; quæ consulitis, non sine hēsitatione possum exequi.

CAP. V.

Interea gens nefanda Ismaëlitarum ad depopulandam prouinciam Aquitaniam ingressa, cunctam vastans supellectilem, oppida & castella nititur expugnare. Audiens verò hoc Carolus princeps, collectis Burgundionum Francorumq; populis, obuiam illis cum copioso pergit exercitu, cēsisq; illis, cum ingenti præda domum reuersus est. Cumq; Aureliam peruenisset, Ligeris alueum transiens, prandiaque parata relinquens, Parisios proficiscebatur, iussitq; beatum Eucherium se sequi. At ille tametsi sciret insidias sibi præparatas, nequaquam renuit: non tamen principis, sed Dei obtemperās præceptis, spontaneus periculo se dedit, subiiciens se, sicut beatus Petrus Apostolus ait, humana creaturæ propter Deum: siue regi, tanquam præcellenti: siue ducibus, tanquam ab eo positus ad vleiscēdam prauitatem malorum, vt canatur laus bonorum. Anno itaque decimosexto pontificatūs sui Aurelia egressus, & Lutetiam quoque ex principis voluntate prætergressus, Vernum fiscum publicæ dictionis ilicò aduolauit: moxq; celebri sermone vulgatum est auribus principis, adesse sanctum sacerdotem: quem ille à suis militibus iussit comprehendere, & cum propinquis reliquis Coloniam in exilium deportari. Ille verò vt virtutum sibi augmenta cumularet, reddebat gratias, sacrosanctæ subditus Trinitati. Vbi autem Coloniam peruenit gloriosus Christi sacerdos, tanta ibi & sacerdotum & cleri & populi benignitate fruebatur, vt cūctis illorum opibus, quicquid indè illi facere libuisset, haud aliter atque proprijsviti illi liceret. Quod cū ita fieret, Carolum principem latere non potuit. Itaq; metu perterritus, nè fortè illorum subsidij & auxilijs adiutus, munitiora regni loca seu castella occuparet, clàm tutiori loco in Hasbania Roberto Duci tradidit custodiendum. Qui sanè illum cum maxima gratulatione suscipiens, permisit manibus illius omnem supellectilem suam, vt sicut ei placeret, facultas illi suppeteret tam egenis, quam in cœnobijs commorantibus indè tribuendi. Dederat enim ei Dominus gratiam coram illo, velut beato Ioseph quondam coram Pharaone. Perijt autem à prædicto Duce, vt sibi in ecclesia beati Trudonis confessoris pro ipso & fidelibus eius copiam deprecandi tribueret: quo impetrato, sacerdos Dei inclytus die noctuque Dominum precabatur, vt cum electis eius in aula glorię ipsius coronari mereretur.

CAP. VI.

Verum cū scriptura dicat, Qui reddit mala pro bonis, non recedet malum de domo eius: quod princeps Carolus contra hunc virum Dei fecit, episcopatum crudeli violentia ei adimēdo, tum etiam aliarum ecclesiarum res vsurpando, id iusto Deus iudicio reddidit in caput eius. Nanq; hic vir Dei in oratione positus, ad alterum seculum est raptus, & inter cętera, quæ Domino ipsi ostendente conspexit, vidit hunc Carolum in inferno inferiori torqueri, eiq; interroganti ab angelo ductore eius responsum est, quia sanctorum iudicio, qui in supremo mundi die cum Domino iudicabunt, quorumq; res abstulit & exercitui suo distribuit, ante illud iudicium anima & corpore sempiternis poenis est deputatus, simulq; cum suis peccatis recepit poenas propter peccata omnium, qui res facultatesq; suas ob honorem & amorem Dei ad sanctorum loca in luminaria diuini cultūs fouenda, inque alimoniam seruorum Christi ac pauperum pro animarum suarum salute contulerant. Porro vir Dei ad se rediens, sanctum Bonifacium & Fulradum monasterij sancti Dionysij abbatem, summumq; regis Pipini capellanum ad se vocauit, eisq; hæc reuelans, hoc signi dedit, vt ad sepulcrum Caroli principis irent, & si corpus eius illic non inuenirent, ea quæ dicebat, vera esse crederent. Illi verò pergentes ad monasterium, vbi Caroli cadauer humatum fuerat, tumulumque illius aperientes, subito draconem exire indè viderunt, totumque sepulcrum intus inuentum est velut incendio atrum.

CAP. VII.

Vvvv

SAN-

Abit è vita
S. Eucherij.

SANCTUS autem Eucherius sexto exilij sui anno, ipso glorioso transitu sui tempore, diuini luminis perfusus claritate, corpore integræ conuersationis intactus, carnis vinculis absolutus, emigrans ex hoc mundo, victor intrauit in celum: ibique à Domino pro laboribus & operibus bonis diadema accepit gemmis fulgētibus variatum, floribus immarcescibile, de core & varietate inestimabile. Sepultus est in ecclesia beati Trudonis Confessoris Christi, & cum magno decore, vt dignum erat, ab omnibus tumulatus. Lingua verò nostra non sufficit vllis verbis ea omnia expromere, quæ post eius obitum miracula ab eo gesta sunt: sed pauca, quæ veridica relatione didici, silere minime audebo. Mulier quædam, quam ipse vir sanctus de gentilitatis errore sua admonitione reuocauerat, casusq; filium de sacro fonte susceperat, ad tumulum eius ceream candelam pondere libræ vnus ex deuotione collocauit & incendit: eaque per tres dies & noctes perpetuo arsit, nec extincta est. Die verò tertio custos templi ceram eius candelam liquefactam redegit in massam, atque ecce in eius manibus in tantam molem excreuit, vt idem omnino pondus pristini cerei inueniretur.

Miraculum.

Aliud miraculum.

PRÆterea sanctimonialis quædam, quæ vir sanctus ob vitæ illius castimoniam familiariter dilexerat, pro facultate sua ad caput ipsius sancti candelam, humani corporis staturam æquantem, apposuit, accensamq; reliquit. Vespere autem transacto, custodes ecclesiæ, vt moris est, foribus obseratis, ardentem illic dimiserunt. Ad declaranda ergo beati viri merita, cum in tempesta nocte omnes sopore tenerentur, super tumulum illius, qui pallio opertus erat, cecidit, & vsq; ad extremam sui partem combusta est. At custodes expergesciti, vt viderunt cinerem in pallio, stupeore & admiratione attoniti, formidabant, nè quid eius ignis absumpsisset: excussiq; cinere diligenter scrutantes, ita ipsum pallium ille sum compererunt, vt nec tenuis macula vestigium in eo appareret.

Oilum in lampade auersit.

Oilum in lampade auersit.

NVPER etiam miraculum quoddam innotuit, quod nequaquam silentio tegendum arbitror. Quidam ex famulis viri Dei, quem ipse à gentilitatis perfidia conuersum, Christi baptisinate purificauerat, à quodam Dei famulo vas vitreum commodatò accepit, idq; oleo implens, ad caput sancti viri sublimè suspendit & accendit. Coepit autem paulatim liquor aueri, & in pauimentum instar riuulorum dilabi. At custodes cœnobij, viso tam insigni miraculo, retulerunt cōgregationi. Porro fratres concito gradu basilicam ingressi, ad tanti miraculi conspectum gaudio perfusi, certiq; de meritis sancti Eucherij, vase supposito, Dei donū suscipere. Tandem paucis diebus euolutis ita copiosè manauit, vt lampades septem inde impleta, licet pariter arderent, nihil tamen imminuerentur. Ex ipso autem sanctitatis liquore quicunq; ægrotus ex deuotione manibus sacerdotum vngitur, statim recipit sanitatem, quacunque etiam detineatur infirmitate. Hoc verò miraculum nemo ambigat hodieque fieri.

Festus dies S. Eucherij.

POST anniuersarium verò diem obitus eius, cum vigiliæ vel matutini hymni à Clero omni solenniter celebrati fuissent, Abbas ipsius monasterij coepit esse anxius pro cibis, clero populoque qui ad celebranda solennia confluerant, apponendis. Egressus autem vnus ex clericis, qui fuerat virò sancto familiaris, ad fluum iuxta monasterium præterfluentem, annuente Domino, tantam piscium multitudinem in eo natam conspexit, quantam se nemo illic aliquando vidisse meminisset. Accurrit itaque citissimè, & renunciat Abbati & fratribus, quid ipsi cœcessum esset videre. Itur ergo, retia iaciuntur, tantaq; piscium multitudo temporis puncto capitur, vt non solum Clerus, sed etiam am populus vniuersus, qui ad eius conuenerat solennitatem, sufficienter, immò etiam abundè exatiatus, gratias pro sancti merito sacrosanctæ referret Trinitati. At verò prolixo operis est totam pertexere historiam, quales quantasq; virtutes per eius interuentum ibidem Dominus operari dignatus est. Nam cœci multi receperunt visum, claudi plurimi gressu restituto, adepti sunt sanitatē, demones quoque sine numero fugati. Augentur dona plurimā, præstantur vndique, donante Domino, petentibus vota congrua. Vnde oro clementiam sanctissimi patris, vt mihi pigro & indigno seruulo suo, qui plurima ex ijs, quæ de illo audiēram, prætermisi, & hæc pauca commemorare non omisi, apud Dominum patrocinari in omnibus non desistat, ipso largiente, qui viuit & regnat in secula seculorum, Amen.

Multa miracula post obitū eius.